

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัยรุ่นเป็นวัยที่ก้าวเข้าสู่ภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์ เนื่องจากวัยนี้ลักษณะทางเพศของชายหญิงจะปรากฏชัดเจน และร่างกายมีความพร้อมในการผลิตเซลล์เพศเพื่อการสืบพันธุ์ (สุชาติและวรรณิ, 2541) สังคมทั่วไปจึงตัดสินใจการเข้าสู่วัยรุ่นจากการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่แสดงถึงการเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ กล่าวคือ จะตัดสินใจว่าเด็กชายเข้าสู่วัยรุ่นเมื่อวันที่มีการหลั่งน้ำอสุจิครั้งแรก (อายุประมาณ 14 ปี) และเด็กหญิงเข้าสู่วัยรุ่นเมื่อวันที่มีประจำเดือนครั้งแรก (อายุประมาณ 13 ปี) (สุพัตรา, 2542) ซึ่งในศาสนาอิสลามถือว่าเป็นวัยบรรลุนิติภาวะ (เสาวนีย์, 2535) จากพัฒนาการทางเพศทำให้วัยรุ่นมีความรู้สึกหรือมีความต้องการทางเพศ ประกอบกับอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก ที่ถือว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเป็นเรื่องปกติ และสภาพสังคมในปัจจุบันมีสิ่งยั่วยุทางเพศมากขึ้น จึงส่งผลให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมากขึ้น ดังเช่น การศึกษาของปวีณา (2541) พบว่าอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในเพศชาย คือ 16.7 ปี เพศหญิงคือ 17.8 ปี และการสำรวจของกองระบาศาสนา (2545) พบว่าอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในนักเรียนชายและนักเรียนหญิงคือ 15 ปี และกรณีที่วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยอาจทำให้เกิดปัญหาตามมาได้ เช่น ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การติดเชื้อเอดส์ การตั้งครรภ์ การทำแท้ง เป็นต้น นอกจากนี้การมีเพศสัมพันธ์ และตั้งครรภ์ในวัยเรียนมีโอกาสถูกประณามจากสังคม ส่งผลกระทบทางด้านจิตใจ เกิดภาวะเครียด บางรายต้องหยุดพักการเรียน ซึ่งมีผลต่อการประกอบอาชีพของวัยรุ่นเองในอนาคต และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และเป็นภาระของครอบครัวที่จะต้องเลี้ยงดูต่อไป ทำให้สังคมขาดประชากรที่มีคุณภาพ ตลอดจน ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องต้องสูญเสียงบประมาณในการแก้ปัญหาเพิ่มขึ้น (นภาพรณ์, 2539)

จังหวัดนราธิวาส เป็นหนึ่งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย มีประชากรจำนวน 703,146 คน ประชากรส่วนใหญ่ ร้อยละ 82 นับถือศาสนาอิสลาม และร้อยละ 21.17 ของประชากรเป็นวัยรุ่น (อุดร และสมเกียรติ, 2546) และจากรายงานของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส (2546) พบว่า นักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดนราธิวาสเคยมีประสบการณ์ทางเพศ คิดเป็นร้อยละ 10.9 และ 13.6 ตามลำดับ โดยมีอายุเฉลี่ยที่เคยมีเพศสัมพันธ์

เท่ากับ 15 - 16 ปี มีการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนรักและเพื่อนสนิท คิดเป็นร้อยละ 16.7 และ 11.7 ตามลำดับ จากข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นว่าวัยรุ่นส่วนหนึ่งในจังหวัดนราธิวาสมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย และเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข ซึ่งแนวทางหนึ่งที่สามารถช่วยป้องกันปัญหาดังกล่าว คือ การให้ความรู้เรื่องเพศแก่วัยรุ่น ซึ่งแหล่งให้ความรู้เรื่องเพศแก่วัยรุ่นมีอยู่ด้วยกันหลายแห่ง โดยสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่จะให้ความรู้เรื่องเพศแก่สมาชิกในครอบครัว โรงเรียนเป็นสถาบันที่สองที่จะขัดเกลาให้ความรู้เรื่องเพศในแง่มุมของสังคม ที่กว้างขึ้น ส่วนสถาบันศาสนาเป็นสถาบันที่ให้ความรู้ในแง่ของคุณธรรม จริยธรรม

ในหลักศาสนาอิสลามมุสลิมทุกคนจะต้องปฏิบัติตามคำสอนในคัมภีร์อัล - กุรอาน ซึ่งมุสลิมทุกคนต้องถือปฏิบัติตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย โดยเฉพาะเมื่อเข้าสู่วัยบรรลุนิติภาวะ มุสลิมทุกคนจะต้องเรียนรู้เรื่องคำสอน และปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างเคร่งครัด ซึ่งในคำสอนศาสนาอิสลามได้สอนให้มุสลิมใช้ชีวิตที่ผ่านการสมรสอย่างถูกต้อง และการห้ามปฏิบัติกิจกรรมที่จะนำมาซึ่งประเวณีนอกสมรส (จารีก และมุหัมมัด, ม.ป.ป.; มูร็ิด, 2542; มุฮัมมัด, 2541; ยูซุป, 2533; เสาวนีย์, 2535; อนัส, 2546; อับดุลลอฮ, 2531; อุมมุซาลิม, 2541; อุมมุญูรีน, 2539) ส่วนการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาจะประกอบด้วย การปฏิญาณตน การละหมาด การถือศีลอด การบริจาคซะกาต และการประกอบพิธีฮัจญ์ โดยมีจุดมุ่งหมายให้มุสลิมทุกคนกระทำแต่ความดี ละเว้นความชั่ว (เสาวนีย์, 2535; สุพัตรา, 2542) ดังนั้นหากวัยรุ่นมุสลิมมีความรู้ในคำสอน และปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอิสลาม อย่างเคร่งครัด น่าจะส่งผลให้วัยรุ่นมุสลิมมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมได้

จากการศึกษาทบทวนงานวิจัยในช่วงปี พ.ศ. 2536 - 2546 พบว่ามีการศึกษาถึงพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมุสลิมน้อยมาก จากการศึกษาบทบาทหญิงชายด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ และการปฏิสัมพันธ์ต่อการบริการสาธารณสุขของหญิงไทยมุสลิมจังหวัดสงขลา (ชาญชัย, สนิท และทิพย์วัลย์, 2544) ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างหญิงมุสลิม ร้อยละ 6.2 มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส เมื่ออายุ 15 - 20 ปี โดยร้อยละ 91.7 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคู่วัยที่เป็นสามีในปัจจุบัน ส่วนชายมุสลิม ร้อยละ 5.5 มีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ตั้งแต่อายุ 13 ปี โดยเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับเพื่อนและคู่วัย ร้อยละ 54.6 และ 36.4 ตามลำดับ นอกนั้นส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นโดยทั่วไป ซึ่งพบว่า เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในช่วงอายุ 12 - 19 ปี (ขวัญชนก, 2541; จันท์แรม, 2539; นรินทร์, 2544; อรชร, 2544) และพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ ทศนคติและความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า การมีนัด และการอยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้าม การแตะต้องสัมผัสระหว่างชายหญิงในเชิงชู้สาว สามารถทำนายพฤติกรรม การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสได้ (ดารุณี, 2540) ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรม

ทางเพศของวัยรุ่นมุสลิมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดนราธิวาส และศึกษาอำนาจการทำนายของปัจจัยด้านความรู้ และการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอิสลามกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมุสลิม ซึ่งผลจากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเสนอนโยบาย และร่วมหาแนวทาง ในการกำหนดวิธีการ และรูปแบบกิจกรรมในการสร้างเสริมพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมุสลิมให้เหมาะสม สอดคล้องกับวัฒนธรรม และถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลามต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมุสลิมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนราธิวาส
2. ศึกษาอำนาจการทำนายของความรู้ และการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอิสลามต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมุสลิมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดนราธิวาส

คำถามการวิจัย

1. วัยรุ่นมุสลิมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดนราธิวาสมีพฤติกรรมทางเพศอยู่ในระดับใด
2. ความรู้ และการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอิสลาม สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมุสลิมระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดนราธิวาสได้หรือไม่ และมีอำนาจการทำนายอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

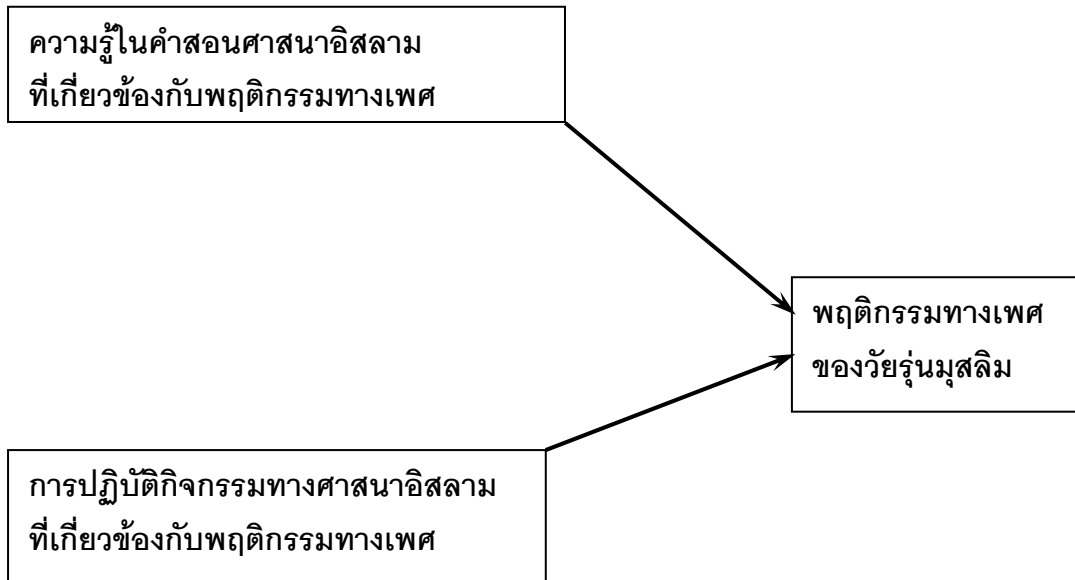
ความรู้ และการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอิสลามร่วมกันทำนายพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมุสลิมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดนราธิวาส

กรอบแนวคิด/ทฤษฎี

ศาสนาอิสลามสอนให้มุสลิมทุกคนเชื่อ และศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และจะต้องศรัทธาในสิ่งที่พระองค์ประทานมาให้ ซึ่งเมื่อเกิดความศรัทธาก็จะนำไปสู่การเรียนรู้และปฏิบัติตามหลักศาสนา ในขณะที่เดียวกันการปฏิบัติตามหลักศาสนาก็เป็นสิ่งที่แสดงถึงความศรัทธาเช่นเดียวกัน สำหรับศาสนาอิสลามมีคำสอนและหลักปฏิบัติเพื่อให้มุสลิมสามารถควบคุมและยับยั้งความต้องการทางเพศได้

โดยคำสอนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ ประกอบด้วย การศรัทธามั่นในอัลลอฮ์และนบีมุฮัมมัด ซึ่งรวมถึงการศรัทธาต่อคำสอนและปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของศาสนาด้วย การสนับสนุนการใช้ชีวิตคู่ที่ผ่านการสมรสอย่างถูกต้อง การห้ามปฏิบัติกิจกรรมที่จะนำมาซึ่งการประเวณีนอกสมรส (จารีกและมุหัมมัด, ม.ป.ป.; มุรீด, 2542; มุฮัมมัด, 2541; ยูซุป, 2533; เสาวนีย์, 2535; หนัส, 2546; อับดุลลอฮ, 2531; อุมมุซาลิม, 2541; อุมมุฮูรึน, 2539) ส่วนหลักปฏิบัติของศาสนา มี 5 ประการ คือ 1) การปฏิญาณตน เป็นการแสดงถึงความศรัทธาต่ออัลลอฮ์และนบีมุฮัมมัด ซึ่งเท่ากับศรัทธาต่อหลักคำสอน อันจะนำไปสู่การปฏิบัติตามคำสอนอย่างเคร่งครัดต่อไป 2) การละหมาด เป็นการขอพรและแสดงถึงการเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ ตลอดจนเป็นการฝึกการเอาชนะใจตนเองไม่ให้ประพฤตสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางชั่วร้าย 3) การถือศีลอด เป็นการงดเว้นจากการบริโภคอาหาร เครื่องดื่ม การร่วมประเวณี ตลอดจนการรักษาอวัยวะทุกส่วนให้พ้นจากความชั่วทั้งกายกรรม วาจกรรม และมโนกรรม 4) การบริจาคซะกาต เป็นการแบ่งปันทรัพย์สินในครอบครองที่เหลือใช้ให้แก่ผู้มีสิทธิ์ที่ควรจะได้รับตามหลักศาสนา และ 5) การประกอบพิธีฮัจญ์ เป็นการปฏิบัติศาสนกิจที่นครมักกะฮ์ ซึ่งเป็นหน้าที่ของมุสลิมทั่วโลกที่มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และกำลังทรัพย์ ตลอดจนความปลอดภัยในการเดินทาง (เสาวนีย์, 2535; สุฟัตรา, 2542) ซึ่งการบริจาคซะกาต และการประกอบพิธีฮัจญ์ เป็นหลักปฏิบัติที่ยังไม่สามารถปฏิบัติในช่วงวัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นยังขาดความพร้อมในด้านทุนทรัพย์ ดังนั้นหลักปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้ในช่วงวัยรุ่น คือ การปฏิญาณตน การละหมาด และการถือศีลอด

สำหรับพฤติกรรมทางเพศ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการศึกษาพฤติกรรมทางเพศที่สอดคล้องกับคำสอนของศาสนาอิสลามที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ ประกอบด้วย การสบตาเพศตรงข้ามที่ไม่ใช่เครือญาติทางสายโลหิต การสัมผัสเพศตรงข้ามที่ไม่เป็นที่อนุมัติในอิสลาม การแต่งกายไม่ปกปิดเอวรัด การใช้เครื่องหอมหรือเครื่องสำอางจนเกินขอบเขต การอยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้าม และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ตลอดจนการดูสื่อหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่กระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน และการมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลเพศเดียวกัน รวมถึงการร่วมเพศทางทวารหนัก จากแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพ 1

ภาพ 1

กรอบแนวคิด/ทฤษฎีในการศึกษาความรู้และการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอิสลามต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมุสลิมระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย: จังหวัดนราธิวาส

นิยามศัพท์

ความรู้ หมายถึง การรับรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคำสอนศาสนาอิสลามที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ วัดโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากคำสอนในบทบัญญัติศาสนาอิสลามที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศ (จารีก และมุหัมมัด, ม.ป.ป.; มูรีด, 2542; มุฮัมมัด, 2541; ยูซุป, 2533; เสาวนีย์, 2535; อนัส, 2546; อับดุลลฮ, 2531; อุมมุซาลิม, 2541; อุมมุฮ์รีน, 2539)

การปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา หมายถึง การปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของศาสนาอิสลามที่สามารถปฏิบัติได้ในช่วงวัยรุ่น ประกอบด้วย การปฏิญาณตน การละหมาด และการถือศีลอด วัดโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดหลักปฏิบัติ (รูกานอิสลาม) (เสาวนีย์, 2535)

พฤติกรรมทางเพศ หมายถึง การแสดงออกหรือการกระทำของวัยรุ่นมุสลิมเพื่อตอบสนองความต้องการทางเพศ ประกอบด้วย 1) พฤติกรรมชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การสบตาเพศตรงข้ามที่ไม่ใช่เครือญาติทางสายโลหิตหรือการแต่งงาน การสัมผัสเพศตรงข้ามที่ไม่เป็น

ที่อนุวัติในอิสลาม การแต่งกายไม่ปกปิดเอวรัด การใช้เครื่องหอมหรือเครื่องสำอางจนเกินขอบเขต การอยู่ตามลำพังกับเพศตรงข้าม และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ตลอดจนการดูสื่อหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่กระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกทางเพศ และ 2) พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลเพศเดียวกัน และการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง วัตถุประสงค์จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัยรุ่นมุสลิม หมายถึง นักเรียนชายและหญิงที่นับถือศาสนาอิสลาม และกำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญควบคู่กับการสอนศาสนาจังหวัดนราธิวาส

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาอำนาจการทำนายของความรู้ และการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอิสลามต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นมุสลิม โดยศึกษาในวัยรุ่นมุสลิมที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญควบคู่กับการสอนศาสนา ปีการศึกษา 2547 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ได้แก่ โรงเรียนนราธิวาส และโรงเรียนนราสิกขาลัย ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนสายสามัญ และมีการสอนศาสนาเสริมในหลักสูตร พร้อมทั้งมีการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติศาสนกิจในโรงเรียนอย่างมีแบบแผนชัดเจน คือ มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอิสลามศึกษาในหลักสูตรทุกชั้นเรียน สัปดาห์ละ 1 คาบ กำหนดให้มีการละหมาดตอนเที่ยงทุกวัน และทุกเที่ยงวันศุกร์จะจัดให้นักเรียนชายไปละหมาดที่มัสยิดประจำจังหวัด และมีการกำหนดกฎลงโทษนักเรียนที่ไม่มาละหมาดตามเวลาที่กำหนด เช่น การทำความสะอาดอาคารละหมาด เป็นต้น

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปวางแผนในการกำหนดนโยบาย และแนวทางในการดำเนินงานด้านการสร้างเสริมให้วัยรุ่นมุสลิมในโรงเรียนในจังหวัดนราธิวาส และจังหวัดอื่น ๆ มีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม สอดคล้องกับวัฒนธรรม และความเชื่อตามหลักศาสนาอิสลามต่อไป